

Vejledning til ansøgning om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd

Kontor/afdeling
Center for Tele

Dato
8. august 2016

J nr. 2016-6571

Indhold

1. Vejledningens formål

Dette dokument er en vejledning til ansøgning om støtte til etablering af højhastighedsbredbånd med det formål at forbedre dækningen af bredbånd i de dårligst dækkede områder i Danmark. Vejledningen beskriver, hvordan du/udarbejder en ansøgning.

Vejledningen er delt i to dele, hvoraf afsnit 2 primært er relevant for kommuner og lokale sammenslutninger af borgere og virksomheder, mens afsnit 3 primært er relevant for teleselskaber.

2. Ansøgningsproces

2.1 Hvilke projekter kan få tilskud?

I kan søge tilskud til dækning af adresser, der ikke allerede kan få maksimalt 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload, og som heller ikke får bedre dækning inden for tre år. Konkret skal I tjekke, om de adresser, I vil have med i et projekt, er med på [Energistyrelsens kortlægning over adresser uden dækning](#). For at komme på kortet er det nok, at en adresse ikke har enten 10 Mbit/s download eller 2 Mbit/s upload. Begge krav behøver ikke være opfyldt.

På kortet vil I kunne se to typer af adresser:

1. Adresser uden 10 Mbit/s download og/ eller 2 Mbit/s upload.
2. Adresser uden 5 Mbit/s download og/ eller 1 Mbit/s upload.

Listen er baseret på oplysninger fra alle teleselskaber om, hvad deres dækning er i dag, og om de har konkrete planer for udrulning inden for tre år. Der kan derfor være adresser, der i dag ikke har god dækning, som ikke er på kortet, fordi et teleselskab har oplyst, at de vil forbedre dækningen inden for tre år.

Det er vigtigt, at I fra starten tjekker, at alle adresser i jeres konkrete projekt er med i Energistyrelsens kortlægning, så I ikke senere skal fjerne adresser fra ansøgningen. Hvis I mener, at der er adresser, der burde være med på listen, så kan I kontakte Energistyrelsen senest 31. august 2016. En rigtig afgrænsning af projektet fra starten kan også have betydning for de tilbud, I får fra teleselskaberne.

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Adresserne skal udgøre et sammenhængende område. Når man udregner tilslutningsprocenten i et projektområde, skal man fx tælle alle adresser langs en vej med uden at springe adresser over, hvis de er med på listen over tilskudsberettigede. Man kan fx ikke nøjes med at tælle adresser med før og efter en udeladt adresse på den samme vej, hvis hustanden på den udeladte adresse ikke vil være med i projektet, og på den måde få en kunstigt høj tilslutningsprocent for projektet. Adresserne skal altså ligge i forlængelse af hinanden i forhold til listen over tilskudsberettigede adresser. Det vil sige, at man følger vejnavne og ikke springer eksisterende numre over undervejs på en vej. Alle adresser på en vej skal dog ikke nødvendigvis med, da det er muligt at slutte projektområdet et stykke henne ad en vej.

Hvis I bliver i tvivl om, hvordan området bør afgrænses, kan Energistyrelsen svare på spørgsmål. Vær opmærksom på, at Energistyrelsen ikke kan godkende ansøgninger, hvis der ikke er tale om et reelt sammenhængende område, hvor alle de sammenhængende adresser fra Energistyrelsens kortlægning er taget med i projektområdet, som enten støtteansøgere eller som adresser, der er indenfor projektområdet, men som ikke søger støtte. Ansøgninger, som ikke opfylder kravet, vil skulle ændres eller evt. blive helt afvist. Hvis det sker, vil Energistyrelsen tage kontakt til projektet.

Det understreges, at det forhold, at alle skal tælles med i det sammenhængende område, ikke betyder, at der nødvendigvis skal etableres dækning til alle. Hvis nogle adresser fx ikke selv ønsker at være med i et projekt, så tælles de med i antallet af mulige adresser i projektområdet – dvs. tilslutningsprocenten, men når der ikke søges om tilskud til udrulning til disse adresser, er der ikke krav om, at adresserne skal dækkes.

Når I har valgt teknologi og udbyder efter annoncering af jeres projekt på Energistyrelsens hjemmeside, kan I lægge jeres endelige plan for projektet. Læs mere om annoncering i afsnit 2.5. I forbindelse med den endelige plan for projektet kan det være relevant at justere det sammenhængende område, som I ønsker at have med i projektet. Det kan fx være, fordi valg af en trådløs teknologi gør, at I kan dække veje, som I ikke ellers havde overvejet at få med i projektet. Det kan også være, at dialogen med bredbåndsudbydere fører til andre ændringer af projektområdet. Det væsentligste i den forbindelse er, at I husker at tælle alle adresser, der er indenfor projektområdet med, når I skal opgøre antallet af mulige adresser i jeres ansøgning.

Husk også, at for, at I kan anses for at være en sammenslutning, skal der være mere end én, der søger om tilskud.

I Energistyrelsens vurdering af jeres ansøgning vil der bl.a. blive lagt vægt på, hvor mange af de dårligst dækkede adresser, I har med i projektet, og hvor stort jeres projekt er. Læs mere om pointmodellen i afsnit 2.9.

Projektområderne kan være forskellige alt efter, hvilken teknologi I ender med at vælge til projektet efter annonceringen af projektet på Energistyrelsens hjemmeside. Læs mere om annonceringen i afsnit 2.5. Hvis I vælger en trådløs teknologi, vil det område, der kan nås med udrulningen, som regel være en cirkel i en vis afstand fra masten. Hvis I vælger en kablet teknologi, vil dækningen som regel være langs den strækning, hvor der graves, dvs. i linjer, der ofte vil følge vejenes forløb. Det er op til det enkelte projekt at beslutte, hvordan projektområdet skal være, så længe der er tale om et sammenhængende område, og adresserne er med på listen over adresser, der kan søge tilskud.

Projekterne kan frit vælge, hvilke teknologier – eller kombinationer af teknologier – de vil bruge. Det skal dog være teknologier, der reelt kan give meget høje hastigheder for både download og upload. Konkret skal nettet kunne give 30 Mbit/s download og 5 Mbit/s upload, når det er bygget, og senest i 2020 skal det kunne give 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload. Der skal være tale om stabile, oplevede hastigheder, som kan fås indendørs.

Det betyder, at man kan bruge:

- Fibernet, dvs. fibernet hele vejen til adressen.
- Kobbernet, der opgraderes, så et højhastighedsnet med fx fiber bygges ud og dermed kommer tættere på adressen.
- Opgraderede kabel-tv-net, dvs. kabel-tv-net, der kan give høje hastigheder ved at bruge standarder som CMTX og DOCSIS 3.0 eller senere standarder.
- Avancerede trådløse net, fx faste trådløse forbindelser. 4G-mobilnet (også kaldet LTE) er også en mulighed, hvis den nødvendige kvalitet og hastighed kan sikres på de enkelte adresser i projektet.

Hvis I ønsker at bruge mobilteknologi, så skal I være opmærksomme på, at det ikke vil være muligt, hvis der i samme område stilles dækningskrav i den kommende auktion over tilladelser til mobilnet i 1800 MHz-frekvensbåndet. I kan følge med i processen om dækningskrav i 1800 MHz-auktionen på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Vær opmærksom på, at der ikke kan gives tilskud til dækning ved nybyggeri eller nye udstykninger, og der kan i alt højest gives 70.000 kr. i gennemsnit pr. adresse i tilskud fra bredbåndspuljen. Tilskuddet til den enkelte adresse kan altså være højere eller lavere end 70.000 kr., fordi det er gennemsnittet for hele projektet, der er afgørende.

2.2 Hvem kan søge tilskud?

Ansøgninger kan sendes af kommuner eller sammenslutninger af borgere og virksomheder.

En sammenslutning er fx en forening. Den kan være stiftet særligt til projektet, eller det kan være en forening, der findes i forvejen – bylaug, grundejerforeninger osv. Deltagerne i sammenslutningen vil være de borgere og virksomheder, der ønsker bedre dækning til deres bolig-, sommerhus- eller virksomhedsadresse.

Inden ansøgningen skal der også være valgt en leverandør af dækningen, dvs. et teleselskab. Teleselskabet kan være et nationalt dækkende eller lokalt selskab, eller det kan være et nyt selskab, der fx er stiftet til projektet. Begrebet teleselskab dækker over selskaber med alle typer bredbåndsteknologier, fx mobilselskaber, fiberselskaber osv. Det har ikke betydning for ansøgningen, hvem der ejer selskabet. I kan læse mere om valget af teleselskab i afsnit 2.5.

Til brug for projektet skal der laves en partnerskabsaftale mellem sammenslutningen, teleselskabet og evt. kommunen, hvis kommunen deltager i projektet. Det skal bl.a. aftales, hvem der ansøger, hvis der både er en kommune og en sammenslutning med, og hvad parternes roller ellers er. Nogle funktioner er givet på forhånd. Det er kun en kommune eller en sammenslutning, der kan sende ansøgningen ind, og det er kun teleselskabet, der kan få tilskuddet udbetalt, og som skal opfylde krav om åben adgang til infrastrukturen (se mere om udbetaling og åben adgang i kapitel 3).

I skal som minimum sikre jer, at den, der sender ansøgningen ind, har fået fuldmagt til at gøre det på vegne af alle deltagerne i partnerskabet, dvs. sammenslutningen, evt. kommunen og teleselskabet. Det er også en god idé allerede på forhånd at lægge fast, hvad der skal ske, hvis projektet ikke forløber som forventet, fx hvis ikke alle kommer med deres lovede finansiering, eller hvis tilskuddet fx bortfalder, fordi vilkårene for tilskuddet ikke bliver overholdt.

2.4 Egen- og medfinansiering

Ansøgninger vurderes ud fra et pointsystem, hvor Energistyrelsen tildeler point ud fra fem kriterier, herunder andelen af egenbetaling. For hver adresse, der får tilskud til bedre dækning, skal der være en egenfinansiering på mindst 2.000 kr. Når Energistyrelsen vurderer ansøgningerne, vil det give point, hvis I giver mere end 2.000 kr. i egenbetaling. Det sker ved at give point i kriterie 5 for, hvor mange procent af den samlede pris, I er villige til at betale ud over de 2.000 kr., som altid skal betales. Der er mulighed for at få point for egenbetaling op til 20 pct. af den samlede pris.

Hvis en kommune er med i partnerskabet, skal den også være med til at finansiere projektet, dvs. medfinansiere. Der er ikke sat grænser for, hvor lidt eller hvor meget kommunen skal betale, men det beløb, kommunen er villig til at give, kan forbedre pointene i kriterie 4 i pointmodellen ved, at kommunens finansiering bliver trukket fra i den gennemsnitlige samlede pris pr. adresse. På den måde får projektet flere point i kriterie 4, fordi den gennemsnitlige samlede pris, der skal gives point for, bliver lavere.

Du kan læse mere om pointmodellen til vurdering af projekter i afsnit 2.9.

De lokales og kommunens bidrag til finansiering kan også være med til at gøre det muligt overhovedet at gennemføre et projekt. Der kan højest gives tilskud på 70.000 kr. i gennemsnit pr. adresse. Hvis prisen er højere end det, vil resten skulle dækkes af borgere, virksomheder og kommuner.

Teleselskaberne er også med til at finansiere projekterne ved at give attraktive tilbud på at gennemføre projektet, hvor teleselskabets del af finansieringen er med til at gøre prisen i tilbuddet så lav som muligt i konkurrence med andre teleselskaber.

Kommuner kan godt spille en rolle for projektet uden at være en del af partnerskabet. Kommunen kan fx informere de lokale om muligheden for at søge støtte, generelt stille placeringer til master og antenner til rådighed til en lav pris eller evt. gratis, give generel adgang til evt. overkapacitet på kommunens fibernet osv. Kommunen vælger selv, om den ønsker at være en direkte del af projektet og partnerskabet bag projektet. Kun i de tilfælde skal kommunen være med til at finansiere projektet.

2.5 Annoncering af projekter

For at vælge, hvilket teleselskab, der skal være med i jeres partnerskab, skal I annoncere (også kaldet fremlyse) jeres projekt på Energistyrelsens hjemmeside. Det giver alle teleselskaber mulighed for at give jer et tilbud, så I har så mange muligheder at vælge mellem som muligt. Annonceringen skal vare mindst tre uger for at give selskaberne en rimelig mulighed for at sammensætte et tilbud. Det kan være en fordel at give selskaberne ekstra god tid for at få så mange tilbud som muligt. Ud over annonceringen på Energistyrelsens hjemmeside kan I også selv gøre forskellige selskaber opmærksomme på, at I gerne vil gennemføre et projekt.

Selskaberne har fået mulighed for at oplyse en kontaktperson, som I kan kontakte. I kan finde listen [her](#).

I praksis sker annonceringen ved at indtaste nogle få oplysninger om projektet på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Energistyrelsen sørger for at offentliggøre en samlet liste over projekter, så selskaberne kan få overblik over projekter, de kan give tilbud

på. Ud over de oplysninger, der skal indtastes på hjemmesiden om, hvor projektet er, og hvor mange I er, så skal I også lave en beskrivelse af projektet og eventuelle særlige forhold, det er godt at være opmærksom på. Det kan fx være, hvor meget I er villige til at give i egenbetaling, eller at I evt. kan hjælpe med gravning eller hvis I råder over arealer, som er egnede til placering af antenner og master.

Projektet skal oplyse en kontaktperson, som teleselskaberne kan tage fat i under annonceringen. Beskrivelsen af projektet skal enten kunne sendes af kontaktpersonen, eller den kan ligge på en hjemmeside, hvis fx foreningen har sådan en, eller hvis en kommune deltager og dermed kan bruge sin hjemmeside.

I skal være opmærksomme på, at forskellige teknologier kan give høje og stabile hastigheder, så derfor bør I ikke vælge en teknologi på forhånd. Se i stedet, hvad der kommer af forskellige tilbud, og vælg så det tilbud, der er bedst for jer i forhold til hastigheder, priser, hvor hurtigt projektet kan gennemføres osv. I skal altså langt fra have en detaljeret projektplan, før I går i gang med annonceringen. Den endelige plan lægger i sammen med det teleselskab, I vælger, på baggrund af deres tilbud.

Til orientering kan det nævnes, at der ikke stilles krav til, hvad der er et teleselskab. Der kan være tale om velkendte nationale, regionale eller lokale selskaber med forskellige typer af bredbåndsprodukter, eller helt nye selskaber, der fx stiftes til netop det konkrete projekt. Selskabet kan være kundefejt, aktieselskab osv.

Det vil gælde for alle projekter, at nettet skal kunne give stabile, oplevede hastigheder på 30 Mbit/s download og 5 Mbit/s upload, når det er bygget, og senest i 2020 skal nettet kunne give 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload. I behøver derfor ikke nødvendigvis selv at stille særlige krav til hastighederne, men det kan være en god idé at overveje, om I har særlige behov, som I ønsker dækket med den løsning, I vælger.

Tænk også over, at specifikke ønsker til teknologi eller høje krav til hastigheder fx kan gøre projektet dyrere at gennemføre, og dermed kan projektet evt. få færre point i den samlede vurdering (se mere om pointmodellen i afsnit 2.9). Det kan også gøre det sværere for jer at få tilbud fra teleselskaberne.

2.6 Hvordan søger jeg om støtte?

Ansøgninger om tilskud skal sendes via [Energistyrelsens tilskudsportal](#).

Energistyrelsen har udviklet en guide til brug af tilskudsportalen, som du kan finde [her](#). Guiden forklarer dig, hvordan du skal udfylde de forskellige felter, og hvad du skal være opmærksom på undervejs. Det er en fordel at have guiden ved siden af sig, når man udfylder ansøgningskemaet.

Ansøgere skal bruge Nem-id til at logge ind og oprette sig som bruger. Det kan enten være en privat signatur, eller det kan være en medarbejdersignatur, hvis du fx repræsenterer en kommune, eller hvis sammenslutningen er en virksomhed (har et CVR-nummer). Hvis du repræsenterer en kommune, skal du være opmærksom på, at nøglefil ikke kan bruges på portalen. I skal derfor evt. bestille et nøglekort, og det kan tage noget tid at få leveret. Hvis du ikke har haft et Nem-id eller en medarbejdersignatur før, kan det også tage lidt tid at blive oprettet og få nøglekort leveret første gang, så gå i gang med forberedelserne i god tid.

Når ansøgeren har oprettet en profil, kan han eller hun bede Energistyrelsen om at give andre adgang, så partnerne i partnerskabet og eventuelle rådgivere også kan hjælpe med ansøgningen og følge med i det videre forløb. Det kræver, at vedkommende først opretter en profil, og at ansøgeren derefter beder Energistyrelsen om at give den nye person adgang til ansøgningen.

Oplysninger, der skal være med i ansøgningen:

- Hvilke adresser der er med i projektet. Husk, at adresserne skal ligge i et sammenhængende område, og at oplysninger om adresserne skal gives ved hjælp af [Energistyrelsens kort](#).
- Beskrivelse af projektet, inkl. projektets tids- og aktivitetsplan.
- Beskrivelse af partnerskabet.
- Fuldmagt fra de andre deltagere i partnerskabet for, at ansøgeren kan søge tilskud på hele partnerskabets vegne.
- Budget for projektet. Her skal bl.a. vises, hvor meget egenfinansiering der gives pr. adresse, og hvor meget en evt. kommune bidrager med af medfinansiering.
- Erklæring om, at annoncering af projektet er sket i mindst tre uger på Energistyrelsens hjemmeside, og at valget af et teleselskab er sket på baggrund af de tilbud, der blev modtaget.

2.7 Frister i ansøgningsproces

Der er to frister, I skal være opmærksomme på:

- 31/08 2016 Hvis I mener, der skal tilføjes eller fjernes adresser fra Energistyrelsens kortlægning af adresser, der kan få tilskud, skal Energistyrelsen have besked senest denne dato. Derefter bliver listen endelig, og så kan I ikke undlade eller tilføje adresser indenfor jeres projektområde, med mindre det svarer til Energistyrelsens kortlægning.
- 31/10 2016 Frist for ansøgninger til Energistyrelsen. Ansøgninger skal være fuldstændige og korrekte, dvs. alle de krævede bilag og oplysninger skal indgå, og annonceringen skal være gennemført (mindst 3 uger).

2.8 Checkliste – hvad skal du nå inden ansøgningsfristen?

- Samle opbakning i lokalområdet. Hvor mange i området vil være med? De interesserede samles i en sammenslutning.
- Dialog mellem lokale og kommunen for at undersøge, om kommunen vil deltage direkte i projektet og dermed medfinansiere.
- Lave en kort beskrivelse af projektet og annoncér projektet i mindst tre uger på Energistyrelsens hjemmeside for at få tilbud fra teleselskaber.
- Vælge teleselskab på baggrund af modtagne tilbud.
- Indgå partnerskabsaftale mellem sammenslutning, teleselskab og evt. kommune, hvor roller og de nærmere detaljer i projektet fastlægges.
- Indsende ansøgning til Energistyrelsen.

2.9 Vurdering af projektansøgningen

Et projektområde kan kun være ét sammenhængende område, men en kommune eller sammenslutning kan godt indsende flere ansøgninger for forskellige sammenhængende områder. Hvert sammenhængende område vurderes hver for sig af Energistyrelsen.

Når ansøgningsfristen er udløbet, gennemgår Energistyrelsen ansøgningerne. Ansøgningerne skal opfylde alle krav, der er nævnt ovenfor, fx om hvilke oplysninger der skal være med i ansøgningen, og at adresserne i projektet skal være med i Energistyrelsens kortlægning.

Pointmodellen

Næste skridt er at give hver ansøgning point. Pointmodellen giver point efter fem kriterier:

1. **Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s (vægtning 25 pct.)**
Procentuel andel af de tilskudsberettigede boliger, virksomheder og sommerhuse i projektområdet, som søger tilskud til en bredbåndsforbindelse, og som ikke har adgang til maksimalt 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload.
2. **Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 5/1 Mbit/s (vægtning 25 pct.)**
Procentuel andel af de tilskudsberettigede boliger og virksomheder i projektområdet, som søger tilskud, og som ikke har adgang til maksimalt 5 Mbit/s download og/ eller 1 Mbit/s upload.
3. **Projektets størrelse (20 pct.)**
Antal tilskudsberettigede boliger, virksomheder og sommerhuse i projektområdet, som søger tilskud.
4. **Totalprisen per tilslutning (10 pct.)**

Den gennemsnitlige tilslutningspris. Den kommunale medfinansiering kan nedsætte den gennemsnitlige totalpris per tilslutning i forhold til tildeling af point.

5. Andel af egenbetaling (20 pct.)

Andel af etableringsomkostninger (ud over de obligatoriske 2.000 kr.), som dækkes med egenbetaling.

De to første kriterier giver point efter, hvor stor en andel af adresser indenfor projektområdet, der vil være med i projektet, og der gives særlig vægt til adresser med de laveste hastigheder. De adresser tæller nemlig med både i kriterie 1 og 2.

Det tredje kriterium giver point for projektets størrelse. Der gives flere point, jo større projektet er. Det maksimale pointtal nås ved 100 adresser. Der må dog gerne være flere adresser end 100 med.

Med det fjerde kriterium gives der point i forhold til, hvor lav den gennemsnitlige pris pr. adresse er, dvs. hvor omkostningseffektivt projektet er. Bemærk, at en evt. kommunal medfinansiering trækkes fra gennemsnitsprisen før pointene gives. Det betyder, at kommunen kan hjælpe projekter med at få flere point ved at være med til at finansiere.

Med det femte kriterium gives der point for ekstra egenbetaling ud over de 2.000 kr., som alle adresser skal give. Det maksimale pointtal nås ved 20 pct. af den gennemsnitlige pris pr. adresse.

Du kan se en oversigt over af pointmodellen i bilag 1.

Ranglistning af ansøgninger

Når ansøgningsfristen er udløbet, ranglister Energistyrelsen ansøgningerne efter det antal point, de får i pointmodellen. Der gives tilskud til projekter fra toppen af listen, indtil alle ansøgninger er imødekommet, eller indtil der ikke er yderligere midler i den årlige pulje. Hvis der er ansøgt om flere midler, end der er i den årlige pulje, vil der først blive givet fuldt tilsagn om tilskud så langt ned af listen, som det er muligt.

Hvis Energistyrelsen når til en ansøgning, som ikke kan imødekommes fuldt ud, vil ansøgeren få en kort frist til at beslutte, om projektet alligevel kan gennemføres som planlagt, men med øget egen- og medfinansiering på grund af det lavere tilskud.

Hvis projektet ikke ønsker delvis finansiering, går Energistyrelsen videre i rækkefølgen og giver helt eller delvist tilsagn om tilskud afhængig af størrelsen af det tilskud, der er søgt, og den restpulje af midler, der er tilbage. Hvis der er flere ansøgninger efter midlerne i den årlige pulje er brugt op, vil de resterende

ansøgninger få afslag, men kan evt. ansøge igen i et af de følgende år. Muligheden for at søge igen senere er også til stede for projekter, der ikke tager imod tilbud om delvis finansiering.

Klager over Energistyrelsens afgørelser kan sendes til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

2.10 Hvornår gives der svar på, hvilke projekter der får tilskud?

Energistyrelsen giver tilsagn eller afslag hurtigst muligt efter ansøgningsfristen. Processen vil senest være afsluttet inden udgangen af året.

2.11 Hvor kan jeg få svar på spørgsmål?

I kan finde samlet information om puljen og kontaktpersoner for spørgsmål om puljen på www.ens.dk/bredbaandspulje.

Spørgsmål kan sendes til Energistyrelsen tele@ens.dk. Energistyrelsen vil løbende lægge spørgsmål og svar på hjemmesiden, hvis der er tale om generelle spørgsmål.

3. Efter tilsagn om tilskud

3.1 Åben engrosadgang

Når projektet er gennemført, skal det teleselskab, som ejer og driver det etablerede bredbåndsnet, give åben adgang på engrosniveau – det vil sige adgang for andre teleselskaber.

Det bemærkes, at der skal gives adgang til hele det etablerede net, dvs. accesnettet, der forbinder slutbrugerne, samt evt. mellemcentrale eller centrale dele af nettet, som er etableret i forbindelse med projektet. Hvis brug af eksisterende infrastruktur indgår som en del af det samlede projekt, skal der også gives adgang til den eksisterende infrastruktur.

Adgangen skal tilbydes til alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet på ikke-diskriminerende og transparente vilkår. Infrastrukturen skal være åben i minimum 10 år regnet fra projektets færdiggørelse. Derudover skal der gives åben adgang til nettet efterhånden som nettet etableres, dvs. at der også gives åben adgang løbende i det omfang, den etablerede infrastruktur tages i brug.

Såfremt adgang til det etablerede net i forvejen er reguleret i henhold til den sektorspecifikke konkurrenceregulering for udbydere med stærk markedsposition, vil priser og vilkår for netadgang til nettet skulle ske i overensstemmelse med de forpligtelser, udbyderen med stærk markedsposition er pålagt i henhold til teleloven. Det vil konkret sige markedsafgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen.

Åben adgang

Betingelser og vilkår for den åbne engrosadgang sker som udgangspunkt på baggrund af en kommerciel forhandling mellem teleselskabet og øvrige udbydere. Hvis teleselskabet tilbyder urimelige vilkår, herunder priser, så vil spørgsmålet af det adgangssøgende teleselskab kunne påklages til Energistyrelsen, der kan træffe afgørelse herom.

Teleselskabet skal tilbyde andre udbydere to adgang produkter. Det er netadgang til 1) et produkt fra et centralt punkt i nettet, samt 2) en decentral netadgang.¹ Netadgangen til de nævnte produkter kan gennemføres enten ved hjælp af rå produkter, fx netadgang til en sort fiber til den enkelte slutbruger, eller ved hjælp af et virtuelt produkt, fx en BSA²-forbindelse. En BSA-tjeneste kan defineres som levering af transmissionskapacitet mellem en slutbrugers tilslutningspunkt til nettet og det punkt i nettet, hvor øvrige udbydere kan opsamle og overtage trafikken.

Produkterne skal som minimum kunne leveres med hastigheder på 30 Mbit/s download og 5 Mbit/s upload til den enkelte bruger, når nettet er etableret, mens der senest i 2020 skal kunne leveres produkter med hastigheder på mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload.

I forbindelse med netadgangen til ovennævnte produkter skal der tilbydes netadgang til de tillægsydelse (accessoriske delelementer), der er nødvendige for, at andre udbydere reelt kan tilbyde produkter til slutbrugere baseret på de tilbudte engrosprodukter.

Tillægsydelser er ydelser, der er knyttet til et bestemt netadgangsprodukt, og som aftages i sammenhæng med et af de pågældende netadgangsprodukter. Det kan eksempelvis være samhusning, fejlretning, strømforsyning eller lignende. Det skal understreges, at der her alene er tale om en eksemplificering af, hvad der kan forstås ved tillægsydelser, og at de nævnte eksempler derfor ikke er udtømmende. Afhængigt af den geografiske placering af det støttede net kan det fx være nødvendigt også at tilbyde et backhaul-produkt til et sted i nettet, hvor der er flere andre udbydere tilstede. Det vil i denne forbindelse være uden betydning, hvis backhaul-strækningen ikke er en del af det støttede projekt.

Teleselskabet skal sikre, at opfyldelsen af forpligtelsen til netadgang sker redeligt, rimeligt og rettidigt. Det vil sige, at teleselskabet er forpligtet til at tilbyde de relevante produkter på loyal vis og behandle kunder og eventuelle konkurrenter ordentligt.

¹ I det omfang der er tale om en trådløs accesinfrastruktur, skal der alene gives adgang til et produkt fra et centralt punkt i nettet.

² Bit stream access.

Teleselskabet må således navnlig ikke i administrationen af netadgangen indføre procedurer, kriterier, krav, definitioner eller noget andet tiltag, der er egnet til at forsinke, begrænse eller udelukke opfyldelsen af forpligtelsen til netadgang, medmindre dette er sagligt begrundet i beskyttelsesværdige hensyn.

Ikke-diskriminerende vilkår

At netadgangen skal ske på ikke-diskriminerende vilkår indebærer, at teleselskabet skal sikre, at alle udbydere, der anmoder om netadgang, behandles lige, hvis forholdene er sammenlignelige.

Princippet om ikke-diskrimination gælder uanset, hvordan teleselskabet definerer, strukturerer eller organiserer sin organisation, sine produkter eller lignende. Ikke-diskriminationsbegrebet forstås i overensstemmelse med begrebet i telelovens § 43.

Transparens

En betingelse om transparens skal sikre, at netadgangen til de relevante produkter foregår på en let, gennemskelig måde i forhold til priser, vilkår, tekniske forudsætninger og betingelser.

Teleselskabet skal derfor i forbindelse med udbuddet af netadgangsprodukter:

- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til oplysninger om betingelser, vilkår og kommercielle forhold i netadgangsaftaler indgået med interne og eksterne aftalparter, herunder vilkår for levering og anvendelse, samt priser og tekniske forhold mv.
- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til alle nødvendige oplysninger i forbindelse med indgåelse af aftaler om netadgang.
- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til oplysninger om ændringer i det eksisterende udbud af netadgangsprodukter og eventuelle nye netadgangsprodukter.

3.2. Passiv fysisk infrastruktur

Når et projekt gennemføres skal der udover de konkrete ledninger eller sendeudstyr etableres såkaldt passiv fysisk infrastruktur.

Passiv fysisk infrastruktur defineres i henhold til graveloven³ som *"et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i*

³ Lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål, jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, som ændret ved lov nr. 741 af 1. juni 2015.

nettets, fx rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger, adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne, pæle m.v.”

Det er et krav for at opnå statsstøtte, at den passive fysiske infrastruktur i det net der etableres, skal dimensioneres, så de passive elementer kan huse mindst to yderligere net.

Ejeren af den passive fysiske infrastruktur skal give fx et andet teleselskab adgang til den overskydende kapacitet, så disse kan etablere parallel infrastruktur.

Adgangen til den passive fysiske infrastruktur skal ske i overensstemmelse med reglerne om fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur i graveloven. Det medfører, at der skal gives adgang på rimelige vilkår og betingelser, herunder pris. Idet adgangen skal ske efter gravelovens regler, er der i modsætning til adgangen til selve nettet tale om en tidsbegrænset forpligtelse. Kravet om, at der skal gives adgang til passiv infrastruktur, bortfalder således ikke efter 10 år.

Graveloven indeholder en regel om, at adgang kan nægtes, hvis ejeren af den passive fysiske infrastruktur giver adgang til et mere forædlet produkt, fx netadgang til sort fiber. Denne regel finder ikke anvendelse på adgang til passiv fysisk infrastruktur i et støttet net.

For nærmere oplysninger om graveloven regler henvises til [Energistyrelsens hjemmeside](#).

3.3. Rapportering og oplysningspligt

Statusrapportering og udbetalinger hører sammen. Når projektet beder om udbetaling af tilskud, skal I altså samtidig beskrive, hvordan projektet skrider frem eller er gennemført. Nogle af de væsentlige punkter i statusrapporteringen er at beskrive, om den lovede egen- og medfinansiering fra sammenslutningen og kommunen er leveret, om tilslutningen er realiseret, og om projektet i øvrigt forløb som planlagt.

Projekter skal som udgangspunkt gennemføres, som det er beskrevet i ansøgningen og tilsagnet om tilskud. Det er dog muligt at ansøge Energistyrelsen om at ændre dele af projektet. Der skal være tale om mindre ændringer, der ligger inden for projektets formål og overordnede beskrivelse. Ønsket om ændring kan fx ikke forventes godkendt, hvis ændringen betyder, at projektet ikke ville have fået tilsagn om tilskud oprindeligt. Ønsket om ændringen skal sendes til Energistyrelsen hurtigst muligt. Vær opmærksom på, at I ikke kan vente med at sende ønsker om ændring til projektet er afsluttet. Hvis projekter ikke gennemføres som aftalt, og hvis Energistyrelsen ikke kan godkende en ændring, kan tilskuddet faldet helt eller delvist bort.

Alle deltagere i projektet har pligt til at give Energistyrelsen oplysninger, hvis styrelsen beder om det. Der vil være tale om oplysninger, der skal bruges til at undersøge, om vilkårene for tilskuddet overholdes, eller oplysninger, der skal bruges ved udbetaling af tilskud. Det kan både være undervejs i projektet, eller efter nettet er bygget. Tilskuddet kan helt eller delvist bortfalde, hvis projektet ikke overholder vilkårene for tilskuddet, og Energistyrelsen kan ikke udbetale tilskud, med mindre alt er belyst i den forbindelse. Derfor er det meget vigtigt for projektet at svare Energistyrelsen hurtigt og fuldstændigt.

3.4. Udbetaling af tilskud

Tilskud udbetales først, når udgifterne er afholdt. Vær opmærksom på, at tilskuddet udgør en andel af de afholdte omkostninger. Energistyrelsen fastsætter en tilskudsprocent på baggrund af ansøgningen. Hvis det samlede budget fx er 1 mio. kr., og der søges om 500.000 kr. i tilskud, vil tilskudsprocenten være 50 pct. Ved udbetaling af tilskud kan der dermed højst gives 50 pct. af de løbende, afholdte omkostninger og maksimalt 500.000 kr. i alt i tilskud.

Udgangspunktet er, at udbetaling af tilskud først sker, når projektet er afsluttet. Den afsluttende rapportering og anmodning om udbetaling skal senest sendes til Energistyrelsen to måneder efter projektets afslutning, jf. projektets tidsplan i ansøgningen om tilskud.

Ved slutrapportering skal det oplyses, om projektet er gennemført, sådan som ansøgningen og tilsagnet beskrev projektet. Det gælder bl.a. tilsluttede adresse, og infrastrukturens hastighed mv.

De præcise krav til rapportering ved slutafregning og ønske om udbetaling kan findes i bekendtgørelsens §§ 11-17. Energistyrelsen har også lavet en revisionsinstruks, der fastlægger, hvordan revisionen skal ske i forbindelse med projekterne. Revisionsinstruksen er vedlagt som bilag 2.

Bemærk bl.a., at udbetaling af tilskud sker til teleselskabet, dvs. den i partnerskabet, der etablerer og ejer infrastrukturen.

Hvis projektets tilskud er på mere end 1 mio. kr., er det muligt at søge Energistyrelsen om mulighed for ratevise udbetalinger i stedet for en slutafregning. Hver rate skal mindst være på 20 pct. af det beløb, der er givet tilsagn om, og der kan maksimalt udbetales i alt 60 pct. af beløbet i rater. De nærmere regler for udbetaling i rater er i bekendtgørelsens § 18. Der gælder bl.a. det, at der skal laves et delregnskab til hver anmodning om ratevis udbetaling.

I kan finde oplysninger om, hvilke omkostninger der er støtteberettigede i bekendtgørelsens § 9. Der skal være tale om nødvendige omkostninger for at

etablere projektets net. Omkostningerne kan fx ikke omfatte finansiering eller omkostninger til drift af nettet.

3.5. Bortfald og tilbagebetaling af tilskud

Overordnet set kan man sige, at Energistyrelsen kan fjerne tilskuddet fra et projekt, hvis projektet har afgivet forkerte oplysninger, eller hvis projektet ikke bliver gennemført som lovet og efter de regler, der gælder for bredbåndspuljen. I kan læse mere i bekendtgørelens § 19. Det kan både ske undervejs i et projekt, og efter projektet er slut.

Mere præcist er der tale om:

- Urigtige eller vildledende oplysninger af betydning for godkendelse af ansøgning eller udbetaling af tilskud.
- Manglende gennemførelse af projektet som lovet, herunder tilslutningsprocent, egen- og medfinansiering og leverede hastigheder.
- Manglende overholdelse af projektets tidsplan.
- Indgåelse af aftale med teleselskab om levering af dækning inden gennemførelse af annoncering (konkurrenceudsættelse).
- Manglende overholdelse af vilkår for tilskud.
- Manglende overholdelse af øvrige krav for tilsagn og udbetaling.
- Projektet ikke overholder EU-Kommissionens regler om statsstøtte, nærmere bestemt gruppefritagelsesforordningen.

Tilskud bortfalder desuden, hvis der er deltagere i partnerskabet, der på ansøgningstidspunktet ikke havde efterkommet et krav om tilbagebetaling af støtte, som Kommissionen tidligere har erklæret ulovlig og uforenelig med statsstøttereglerne.

Det er Energistyrelsen, der afgør, om tilskuddet skal bortfalde helt eller delvist, og evt. udbetalt tilskud skal betales tilbage indenfor 14 dage.

4. Retsgrundlag

Bredbåndspuljen tager udgangspunkt i aktstykke nr. 100 af 19. maj 2016, der satte penge af til puljen. Aktstykket giver Energi-, Forsynings- og Klimaministeren mulighed for at lave regler om puljen. Det er sket i bekendtgørelse om forsøgsordning for tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd, som træder i kraft 1. juli 2016. Hvis du vil vide mere om en række af de fagudtryk, der bliver brugt i bekendtgørelsen, kan du finde hjælp i to vejledninger, Energistyrelsen har udstedt til graveloven:

- Vejledning om højhastighedsforberedelse af byggeriet
- Vejledning om fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur og adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur

Bredbåndspuljen er en del af den politiske aftale om "Vækst og udvikling i hele Danmark", som regeringen indgik med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti den 9. februar 2016. Der udmøntes i første omgang 80 mio. kr. i 2016 og 40 mio. kr. i 2017, hvorefter puljen evalueres med henblik på at afgøre, om de resterende midler – 40 mio. kr. i 2018 og 40 mio. kr. 2019 skal realiseres.

Regeringen indgik den 26. april 2016 aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre om de kriterier, der skal gælde for bredbåndspuljen.

Bilag 1 – Oversigt over pointmodel

	Kriterie	Point	Vægtning
1	<u>Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s:</u> Procentuel andel af de tilskudsberettigede boliger, sommerhuse og virksomheder, som søger tilskud, og som ikke har adgang til maksimalt 10 Mbit/s download og 2 Mbit/s upload.	0-100 point 0-100 pct. boliger, sommerhuse og virksomheder i projektområdet	25 %
2	<u>Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 5/1 Mbit/s:</u> Procentuel andel af de tilskudsberettigede boliger og virksomheder, som søger tilskud, og som ikke har adgang til maksimalt 5 Mbit/s download og 1 Mbit/s upload	0-100 point 0-100 pct. boliger og virksomheder i projektområdet	25 %
3	<u>Projektets størrelse:</u> Antal tilskudsberettigede, som søger tilskud	1-100 point 1 -100 forbindelser i det pågældende projektområde.	20 %
4	<u>Totalprisen per tilslutning</u> Gennemsnitlig pris pr. adresse fratrukket eventuel kommunal medfinansiering.	0-100 point 10.000 kr. giver 100 point. Herefter falder pointscoren lineært indtil 70.000 kr., hvor der slet ikke scores point.	10 %
5	<u>Andel af egenbetaling:</u> Andel af etableringsomkostningerne (udover de obligatoriske 2.000 kr. per tilslutning), som dækkes med egenbetaling	0-100 point 5 point for hver procent af etableringsafgiften, der dækkes af egenbetaling. Op til 20 pct.	20 %

Bilag 2 - Revisionsinstruks for projekter, der modtager tilskud fra bredbåndspuljen

§ 1. Revisionen udføres af en statsautoriseret eller registreret revisor eller af BDO Kommunernes Revision Aktieselskab.

Stk. 2. I projekter, hvor projektholder er en offentlig institution, der er omfattet af Rigsrevisionens revisionskompetence, finder stk. 1 ikke anvendelse. I disse tilfælde vedlægges alene en erklæring fra projektholders ledelse.

Stk. 3. I erklæringen nævnt i stk. 2 skal angives:

- 1) om regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler,
- 2) om tilskudsbetingelserne er opfyldt,
- 3) om tilskuddet er anvendt efter formålet,
- 4) om projektholder og samarbejdspartnere har udvist sparsommelighed,
- 5) om de oplysninger, som projektholder og samarbejdspartnere har meddelt Energistyrelsen om opfyldelsen af målene og resultatkravene, er dokumenterede og
- 6) om projektholders ledelse opretholder de administrative forretningsgange, der er nødvendige for en dokumenteret og pålidelig opfyldelse af tilsagnsvilkårenes regnskabs- og rapporteringskrav.

Stk. 4. I tilfælde af revisorskift i projektperioden skal den tiltrædende revisor rette henvendelse til den fratrædende revisor, der har pligt til at oplyse grundene til fratrædelsen.

§ 2. Revisionen foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, således som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber mv. (lovbekendtgørelse nr. 3 af 7. januar 1997) og nærmere præciseret i stk. 2 og §§ 3-7.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter, samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Der foretages endvidere en vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af regnskabet.

§ 3. Revisionens omfang afhænger af tilskudsmodtagers administrative struktur og forretningsgange, herunder den interne kontrol og andre forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen. Desuden har tilskuddets (tilsagnets) størrelse betydning for revisionens omfang.

§ 4. Ved revisionen skal revisor efterprøve:

1. Om regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler
2. Om tilskudsbetingelserne er opfyldt
3. Om tilskuddet er anvendt til formålet
4. Om tilskudsmodtager har udvist sparsommelighed
5. Om de oplysninger, som tilskudsmodtager har meddelt Energistyrelsen om opfyldelsen af målene og resultatkravene, er dokumenterede

6. Om tilskudsmodtagers ledelse opretholder de administrative forretningsgange, der er nødvendige for en dokumenteret og pålidelig opfyldelse af tilsagnsvilkårenes regnskabs- og rapporteringskrav.

Stk. 2. Revisionen udføres ved stikprøvevise undersøgelser.

§ 5. Tilskudsmodtager skal give revisor de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af regnskabet samt for revisors vurdering af forvaltningen, herunder mål og opnåede resultater. Tilskudsmodtager skal give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

§ 6. Bliver revisor opmærksom på lovovertrædelser eller tilsidesættelser af forskrifter af væsentlig betydning i forbindelse med midlernes forvaltning, påhviler det revisor straks at give tilskudsmodtager meddelelse herom, samt at påse, at tilskudsmodtagers ledelse inden 3 uger giver Energistyrelsen meddelelse herom. I modsat fald er det revisors pligt at orientere Energistyrelsen. Revisors bemærkninger indsendes sammen med meddelelsen.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis revisor under sin revision eller på anden måde bliver opmærksom på, at projektets gennemførelse er usikker af økonomiske eller andre grunde.

§ 7. Det reviderede regnskab forsynes med en påtegning, hvoraf det skal fremgå, at regnskabet er revideret i overensstemmelse med reglerne i denne instruks. Forbehold skal fremgå af påtegningen.

Stk. 2. Revisor skal afgive en revisionsberetning med revisors vurdering og konklusion vedrørende den udførte revision, jf. § 4. Beretningen kan afgives i tilslutning til påtegningen eller i en revisionsprotokol. I revisionsberetningen skal revisor endvidere udtale sig om projektets forløb i relation til de oprindelige målsætninger, sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

Stk. 3. Genpart af revisionsberetningen indsendes af tilskudsmodtager til Energistyrelsen sammen med det påtegnede regnskab.